

Szerkesztői iroda:
A KIADÓHIVATALBAN,
hová
a lap szellemi részét illető közle-
mények küldendők.

Kiadó hivatal:
WOKAL JÁNOS KÖNYVKERESKEDÉSE
hová a hirdetések s előfizetések
bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelen minden vasár-
napon egy nagy íven.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve:
Egész évre 4 frt.
Fél " 2 " "
Negyed " 1 " "

HIRDETME NYEK DÍJA:
3 hasábos petit sorért, vagy ennek
helyéért 5 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr

Apponyi Albert gróf a hazai iparos ifjusághoz.

(M.) Mind a törvényhozást, mind a társadalmat élénken foglalkoztatja a hazai ipar és az iparos osztály fejlesztése. Ezek fejlesztésében a nemzet értelmisége, vagyonsodása s így közereje nyer hatalmas gyarapodást. De a míg törvényhozás és társadalom keresik a módot, a miképpen az ipar és iparos osztály emelkedését elsegítsék: úgy látszik, mintha maga az iparos osztály elhanyagolná a maga érdekeit. Csak panaszol az adó, a munkahiány s az idegen iparezikkek általi elnyomatas ellen s minden igazi vagy képzelt bajainak orvoslását a törvényhozástól vagy gróf Zichy Jenőtől várja. Tagadhatlan, hogy az ország segíthet és segíteni is tartozik az iparos osztály helyzetén jó kereskedelmi és ipar-politika által s néhol tényleges segélyvel is. Ez a segély állhat ipar iskolák állításában s a hol szükség: hasznos vállalatok anyagi segélyezésében is. De gyökereken és igazán csak maga az iparos osztály segíthet nyomasztó helyzetén az által, hogy tökélyesíti s megbecsüli önmagát és munkáját. E lapok hasábjain már elmondtam egy alkalommal, hogy a régi czéhek minő erkölcsi, érzelmi és anyagi erő forrásai voltak az iparos osztályra nézve. A kontárság megállásának, a mesterség tökélyesülésének, a mesterember becsületézetének s emberi méltóságának valóságos őrhelyei voltak azok. Az idők áramlata elseperte a czéheket s ma az ipar szabadság alapján az iparos a maga erejére szorul, hogy munkáját és állását érvényre emelje a társadalomban. Így állott elé annyi szédelgés, kontárság, strick, család és nyomor. Ezt meg kellett gátolni. Az ország legmunkaképesebb osztályának kellő értékesítése: életbe vágó nemzeti és társadalmi szükség.

A mit ujabban magok az iparosok kezdeményeztek önképző és segély egyletek alakítása által: az már a haladó egyik útjának megtalálása. Csak okos és becsületes vezetőre van szükség.

A folyó hóban Békés-Gyulán egybegyült iparos ifjusági egyletek kiállítás rendeztek, melynek védnökéül Apponyi Albert grófot választották

meg. Az egyletek képviselői előtt figyelemre méltó beszédet mondott a nagyevű védnök. Oly tapintatos, oly igazi és böles intés az, amit Apponyi Békés-Gyulán az iparos ifjuságnak adott, hogy minden munkásnak be kellene azt mélyen vésnie emlékezetébe, és szívébe. Ime a beszéd ide vonatkozó része:

„Az eddig megpendített eszméken kívül még a hazai ipar felvirágzásának némely feltételéről szeretnék iparos ifjuságunk előtt szólni, és pedig nem annyira arról, hogy mi e tekintetben a törvényhozásnak és a kormányknak teendője — mert ennek fejtegetésére más hely az illetékesebb és alkalmasabb — hanem inkább arról, a mi maguknak az iparosoknak és különösen az iparos ifjuságnak feladata. Mert nem találom ugyan azt a hitet, hogy a modern gazdasági élet nehézségeivel szemben a magára hagyott egyéni erő elég hatalmas; sőt meg vagyok győződve az állam okszerű közbelépésének szükségéről és ennél fogva az állam gazdasági és szociálpolitikai hivatásáról; de azért mégis bizonyosnak tartom, hogy a társadalom minden osztályára nézve a boldogulás feltételeinek országnézésre az öntevékenységekben rejlik és azon értelmi és erkölcsi tulajdonságokban, melyek az öntevékenység jellegét meghatározzák. Ezen értelmi és erkölcsi tulajdonságok fejlesztése az iparos ifjuság feladata; ez az, a mi által ki-ki saját és mindnyájan együtt a hazai ipar jövőjét megállapíthatják. Es azért nem tehetek jobbat, mint a Békés-Gyulán egybegyült önképző és önszegélyező egyletek képviselőit arra buzdítani, hogy az egyleti czélok által kijelölt uton lankadatlanul kitartsanak, egyleteiket terjeszteni és megszilárdítani iparkodjanak, mert ezen egyleti czélok magukban foglalják azt, a mit a hazai ipar jövője maguktól az iparosoktól vár: fokozott értelmiséget és a munka becsületének erős érzelmét. A munka becsülete a keresztény civilizáció egyik sarkköve, a személyes szabadság, az egyenlőség és a testvériség eszméinek kiindulási pontja. De valamint minden jognak megfelelő egy kötelesség, úgy a munka becsületével kell, hogy együtt járjon a munkás lelkiismeretessége; nemcsak azon lelkiismeretesség, mely nem lop és vastag csalást el nem követ; de különösen

az a finomabb lelkiismeretesség, mely a hivatás becsületézetétől áthatva, erkölcsi és becsületbeli kötelességet lát az elvállalt munka minél pontosabb, minél tökéletesebb elkészítésében és szőgyent a pongyola és felületes munkavégzésben. — A nyugati nemzetek ipari fölénye több oly tényező mellett, melynek kiegyenlítésére más uton törekedhetünk, ezen a két sarkponton is nyugszik, melyet számunkra semmi más sem nyerhet meg, mint maguknak iparosainknak törekvése, de ez biztosan: a magasabb értelmiség és a munka lelkiismeretessége. És ha iparos ifjuságunk egyletei az értelmiség fokozására — erős és szigorú testületi szellem meghonosítása által a munka lelkiismeretes meghonosítása által a munka lelkiismeretességének terjedésére hatnak: akkor az egyleti tevékenység valóban azon irányban működik, melyben haladva iparosaink, meg fogják hódítani a versenyképességnek tőlük függő feltételeit.

Ez az intés, bár nagyon finom, emelkedett hangon van elmondva: mégis minden olvasni tudó iparos által megérthető. Megértheti minden értelmes iparos, hogy ha a társadalom a munkát és a munkást megbecsüli, ha az iparost fontos nemzeti és társadalmi tényezőnek tekintti s benne a nemzeti erő egyik hatalmas elemét ápolja: az iparosnak is meg kell becsülnie magát azzal, hogy lehető tökéletes, pontos munkát végezzen. Hebe-hurgya, elszietett munka, pontatlanság, hazudozás, huzás-halasztás oly általános szokása ma az iparos osztálynak, hogy mint ritkaságot emlegetjük a jó és pontos munkát az iparosok részéről. Az a mentség, hogy nem fizetik meg a jó munkát: csak ürügy arra, hogy a restséget és a tudatlanságot elpalástolják. Mikor minden iparosnak az lesz az ambíciója, hogy minél tökélyesebb és pontosabb munkát végezzen: akkor munkát is, jó fizetést is, közbecsületet is nyer a társadalom miveltszálaitól. A semmit tevő, csak spekuláló s a mások megrontásán meggazdagodni törekvő zsidó — olykor-olykor meg is gazdagszik. De társadalmi tisztességre soha sem jut. S mentől több a szorgalmas, képzett, józan életű munkás a társadalomban: annál kevesebb lesz a henyélő spekuláns.

TÁRCZA.

Visszaemlékezések az 1848-ik év eseményeire.

— Egy volt honvédtől. —

A kolozsvári véderő egy részének Enyedre érkezése, a tövisi kirándulás a vajasdi és borbádi székely-huszárok elhozzatala végett s Gyula-Fehérvár eleste 1848. okt. 21-én.

Br. Vay Miklós erdélyi kir. biztos s br. Baldácsi eszászari ezredes és az erdélyi magyar haderőnek ez időbeni főparancsnoka tudósítást vévén a székelyeknek Agyagfalváról történt kiindulásáról, valamint az Enyed biztosítása végett odaküldött két század eszászari katonaságnak Gyulafehérvárra való behívásáról, nem késtek a Kolozsvárt levő magyar haderő egy részét Nagy-Enyedre rendelni, részint hogy ez által a székelyekkel való egybekötést eszközöljék, részint hogy a magyarság ezen exponált városát és vidékét a bekövetkehető elpusztítástól megmentsék.

Nagy-Enyedre küldötték az ekkor már a magyar kormány által Mátyáshuszár ezredessé előléptetett gróf Mikes Kelemen katonai parancsnokul, hogy az alája rendelt és szintén Nagy-Enyedre indított magyar véderővel ezen város és vidék megmentésére lehető tevékenységet fejtsen ki s egyuttal magát a székelyekkel összekötni törekedjen.

Nagy-Enyedre rendeltetett mintegy 380 főnyi két századot alkotó honvéd a Kolozsvárt alakult II-dik zászlóaljól, Alsó Sándor honvédszázados és Dolinay Mihály honvédfőhadnagy vezénylete alatt, melyből az egyik század Károly-Ferdinánd, Zursky és gránátosokból állított volt eszászari katonaságból alakult, br. Bánffy János ezen zászlóaljnak br. Vay által megbízott s ajánlatára rövid idő mulva a kormány által kinevezett őrnagygyával és parancsnokával együtt.

Ide küldetett egy szárny, vagyis fől század székely-

huszár az egerbegyi századtól, Baumgarten székely huszár főszázados vezénylete alatt, mely szárny ekkor mintegy 55—60 huszárt számlált, ezen huszároknak majdnem fele oláhokból állott, de a kit mint nemes eredetűek s a volt kiváltságos osztályhoz tartozók a magyar szabadság ügyével rokonszenveztek, a mellett fegyelemhez szokva lelkes századosok parancsainak szigorúan engedelmeskedtek.

Nagy-Enyedre küldetett még Kolozsvárról száz főnyi huszársapat, ekkor még százados de rövid napok mulva őrnagygyá előléptetett gr. Bethlen Gergely parancsnoksága alatt.

Nem tartom feleslegesnek ezen huszárok eredetéről és szervezéséről rövid ismertetést adni.

1848. július hó közepén gr. Mikes Kelemen és gr. Bethlen Gergely közösen kibocsátott felhívásuk szerint Kolozsvárt egy önkéntes lovas csapatot felállítani terveztek, hogy ezzel a Délmagyarországban nyílt lázadásba kitört ráczokkal szemben alakuló magyar hadsereghez csatlakozzanak.

Ezen felhívásra néhány nap alatt mintegy 120 lelkesült ifju csoportosult, volt ezek közt minden: iró, állami, megyei és városi tisztviselő, kiszolgált baka és huszár, színész, ügyvéd, lelkész, gazdasz, földmives, ur és szolga, kézmives, sőt még kémény-seprő is, de leginkább volt képviselve Erdély nemességének színe, virága, kiket a lelkesedés egybehozott, voltak ezek közt többen kik julius elejéig még lóra ülni sem tudtak, de kiket Mikes Kelemen és főleg Bethlen Gergely ernaedetlen buzgalommal, naponként kora reggeltől késő estvéig folytonosan iskoláztattak és gyakoroltak s kiket rövid három hó folyamata alatt, az ő részükről is tanusított határtalan lelkesedés és kitarás mellett kész huszárokká képeztek.

Lélekemelő volt oly sok mivelts és kényelemhez szokott ifju embert, a lovaslaktanyára átalakított kolozsvári czukorgyár épületében az udvaron és ólakban látni, midőn lovaikat többször dörgölték, tisztogatták, vagy ruháikat, eszímáikat reggel és minden gyakorlat után kefélt-

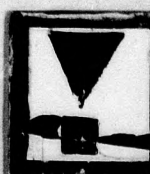
ték, menagiot főztek, nélkülöztek, határtalan készségükben naponként kétszer lovon, kétszer gyalog, s így reggeltől késő estvéig majdnem folytonosan iskoláztak, csak hogy magukat mielőbb táborig szolgálataira képessé tehesék, a fegyelem oly példás s a szolgálat oly terhes volt, hogy csak minden harmadik vagy negyedik vasárnap jöhettek a városba rokonaik, ismerőseik látogatására. Ily fáradság és sok nélkülözés miatt az első hetekben bizony meghutyantak, színöket veszítették, de csakhamar ezen lélek és test edző foglalkozás folytán kezdett újból kipirulni arczuk s izmaik aczell rugékonyságot nyertek.

Megjegyezni kívánom, hogy még ezen lovas század felszerelése is a magyar államnak miben sem került, az erdélyi birtokosság az első felhívásra egész áldozatkészséggel ajándékozott igen jó és alkalmas lovakat, melyeket a későbbi hadjárat alatt sokan megbámultak, maga Mikes Kelemen igen jó példát ment elől s átadta négy szép félvér lovát, a jelentkezők sokan saját lovaikon állottak be, többen még magukat is felszerelték, nagyobb részüket azonban a bőven gyűlt önkéntes és hazafias adományokból állították ki.

Ezen századnak kezdetben önkéntes lovas csapat volt a neve, Mikes Kelemen volt első és Bethlen Gergely másod századosa, később midőn a magyar kormány Berzenczey László országos képviselőt, mint kormánybiztost Erdélybe egy lovasezred felállítására kiküldötte, s az 1848. szeptember elején Kolozsvárra jött, Mikes Kelemennel és Bethlen Gergelyvel magát érintkezésbe tette, a már megalakult század a felállítandó lovas ezred keretűl felvételre, s ekkor Mikes Kelemen őrnagygyá s a már megalakult és Deézsen Makray László százados alatt alakult második századból álló lovas osztály parancsnokává, Bethlen Gergely pedig a régibb század első századosává lett.

Berzenczey az ezredet Kossuth huszár ezred nevezete alatt kezdette alakítani, de ezen név magának Kossuthnak jóváhagyásával Mátyás huszárra átváltoztatott.

Október közepén gr. Mikes Kelemen huszár ezredessé s az ezred parancsnokává, gr. Bethlen Gergely az

— **A forgalomban levő 1 frtos államjegyek** bevonása és új frtos államjegyek kibocsátása iránt a nmitsgu pénzügyminiszter ur következő hirdetményt tette közzé, melyet a lejáratú határidő közeledtével a közönség figyelmébe ajánlunk.

1. A jelenleg forgalomban lévő s 1866. évi július hó 7-éről keltezett 1 osztr. ért. frtról szóló államjegyek 1883. évi szeptember hó 30-ig még valamennyi m. kir. állami pénztárnál és hivatalnál fizeteskép elfogadandók.

2. 1883. évi október hó 1-től egész 1884. évi szeptember 30-ig a bevonandó, s 1866. évi július hó 7-éről keltezett 1 o. ért. frtról szóló államjegyek a magyar korona országaiban fizetesképpen már csak a központi állampénztár által Budapesten, ellenben 1884. október 1-től kezdve már ezáltal sem fogadtatnak el: kieserésre azonban ezen utóbbi határidőig a kieseréssel megbízott összes állami pénztároknál és hivataloknál elfogadtatnak.

3. A fizeteskép való elfogadásra kitűzött határidő lejárt után a bevonandó 1 frtos államjegyek csak kieserülés végett fogadtatnak el, és pedig a magyar korona országaiban és végül csak is a központi állampénztárnál, a Zággyában lévő állampénztárnál, s a külön hirdetmény útján később megjelölendő kir. adóhivatalnál.

4. 1887. évi január 1-től kezdve 1888. évi június hó utolsó napjáig a levonandó 1 frtos államjegyek kieserése már csak a cs. és kir. főzós pénzügyminiszteriumhoz intézendő, s a szabályszerű bélyeggel ellátott folyamodvány alapján fog megengedtetni.

5. 1888. évi június hó utolsó napja után beadott folyamodványok alapján a bevonandó 1 frtos államjegyek többé sem be nem válthatók, sem ki nem cserélhetnek. — Budapest, 1882. szeptember 26.

A tordai dalkör zászló-szentelési ünnepélye.

Exceelsior!!

Folyó hó 19-én hazánk egyik legmagyarabb városában lélekemelő ünnepély folyt le. A tordai dalkör zászlóját szentelék. A kolozsvári, marosvásárhelyi dalárdák nemes ihlettel megszállt kebelükkel, a dal hatalmából áthatott szívvel siettek az új lobogó szárnyai alatt egy magasabb harmóniában a dalár testvéri szellem magasatos nyilvánulásában egyesülni. Ide siette több dalárda küldöttsége; köztük volt Nagy-Enyed város ifjú dalkörének négy tagból álló küldöttsége is u. m. Orbai Lajos, Fogarasi Albert, ifj. dr. Nagy Albert és Stuller Lajos.

Nem szándékom e rövid megemlékezés keretében az ünnepélyről részletes tudósítást írni, csupán azokról a benyomásokról akarok szólni, a melyeket reám gyakorolt. Hogy nem közönséges szellemi élvezetnek nézünk elébe, arról már akkor meggyőződtem, midőn egész meglepetéssel láttam, hogy Torda-Aranyos megye lelkes alispánja Veres Dénes a tordai dalkör elnöke, figyelmén kívül hagyva a gőzerő elsőbbségét a loalkalmatosságok fölött, kebelén a dal hatalmától feszülő s éltető eszmévé finomult gőzerővel a tordai szárnyonlat ünnepélyes kocsisor kísé-

első osztály őrnagyává előléptették, utóbbi azonban a század parancsnokságot október végeig megtartotta, midőn azt Horváth Miklós volt cs. könnyű lovas főhadnagynak mint kinevezett századosnak átadta.

Ezen századból küldetett Nagy-Enyedre száz főnyi huszár nagyobb részt még újonc, de ekkor volt már sorakban mintegy 15—20 Hannover huszár a 2-dik huszár ezred Depot-jától; mialatt a század többi része, valamint a második ugynevezett deezsi század sietőleg alakított és szerveztetett.

A Hannover nevet viselő erdélyi 2-dik huszár ezred Depot-jának Zilah volt állomáshelye, melynél az eddig szabadságoltak, valamint az ifjabb huszárok folytonosan idomítottak, a Depot-nak gr. Vartensleben cs. kapitány volt parancsnoka. A Depot október hó elején Szébenből parancsot vett, hogy Kolozsvár kikerülésével a Mezőség felé szembe induljon. Midőn a Depot Kolozsra érkezett, mintegy 15—20 huszár abból kivált, lovastól Kolozsvárra jött s itten jelentkezett, ezek az első vagyis Bethlen Gergely századjába osztattak be, de még ugyanazon napon br. Vay Miklós királyi biztos rendelkezése egy század huszár Kolozsra rándult s az egész Depot-ot parancsnokával s egész fegyverszállmányával együtt Kolozsvárra behozta. A Depot-tal szállított 50—60 huszár Makray századjának kiegészítésére fordított.

Ezen kívül, hogy Nagy-Enyeden a farszto előőrszolgálat megkönnyítve legyen, részint hogy az ide rendelt véderőnek esetleges kirándulásai közben ezen város elcséges fedezet nélkül ne maradjon, ide rendeltetett még önkényes vállalkozókból mintegy 200 kolozsvári külvárosi nemzetőr, kiknek báró Vay Miklós ezen szolgálat időre rendes zsoldot és ellátást biztosított; azon kívül 200 főnyi aranyosszéki nemzetőr.

A Nagy-Enyedre rendelt véderő nagy része október 20-án oda megérkezett, még pedig a gyalogsapatok szekereken a részükre kirendelt előfogatokkal.

A 380 főből álló, két századba osztott honvéd sereg pedig parancsnokával, b. Bánffy Jánossal együtt okt. 22-én Kolozsvárról kiindult s az nap Tordáig halt.

(Vége következik.)

tében mellőzte s Gyéresig elébe jött a szerető karokkal várt dalártestvéreknek, hogy a közös lekesedéstől megragadott polgárok önként felajánlott alkalmatosságain szállítsa őket a vendégszerető város kebelébe. Az édes anysi gondos utánjárás sem lehet nagyobb, mint a milyenel az előnkbe jött küldöttség fogadott és melegengetett mindnyájunkat. Még az uton fölverődött sűrű pörrellegek élvezhetetlenségeinek is bizonyos enyhítő költséget kölcsönzött az a képzelődés, hogy most mindmegannyi Orpheusok és Arionok raja vonul ködbe burkoltan az ihlet honába, leszámítva a kényes torlu tenoristák tiltakozását e költséges üdvös hatása ellen.

Az ünnepély előestéjén már az egész város ünnepies színezetű öltött, s asűrű tömegekben hullámzó közönség lelkesülve hallgatá a tordai dalkör serenade-ját, melylyel a zászló anyát br. Kemény Györgyné ő méltóságát helyettesének br. Kemény Ödönnek személyébe megtisztelék.

A másnap 19-én lefolyt zászlófelavatási ünnepélyen Torda város közönségének és nagyszámban odasereglett vidékének szívében egyik legnemesebb hur rezdült meg, hódolva a dal szellemének, mely fölragad az egekig, büve, bája életet, emel, nemesít. Valóban megható, lélekemelő jelenetet látánk szemünk előtt lefolyni. Láttuk, miként egyesít nagy urat és polgárt, szegényt és gazdagot, miként érvényesül minden szívből az egyedüli világnyelv, a dal szelleme; láttuk azt az osztatlan lelkesedést, áldozatkészséget, mely a dal muzsájának oltárán lángolt; láttunk egy napot, mely egy egész várost és vidéket kiragadott a köznapiságból s leszállva a szív legmélyére, felszínre hozá a legnemesebb érzelmeket.

Három felekezet papja tartott alkalmi szónoklatot. Leghivatottabban adott kifejezést az ünnepélynek Füzi Sándor ref. lelkes az eszménység magaslátára emelkedett fennkölt szellemű beszédében. Hallottuk elhangzani a szebbnél szebb jelmondatokat, melyeket a szegbeverés alkalmával a városi és vidéki nevezetességek, a szebbnél szebb husz koszu leány, a dalkörök és küldöttségek elnökei mondtak; átéltük a leggyönyörűbb dalokkal és felköszöntőkkel fűszerezett nagyszabású közebed szívvidító örömeit, kéjjel legettetve szemünk a szépségben pompázó hölgykoszorun; végig élveztük a változatos gyönyörökben színtylo gazdag dal- és tánczestélyt. . . . És mindezt mi tette lehetővé, mi hozta létre? . . . Egy kis város szépért, jóért, nemesért nemcsak lelkesülni, de áldozni is tudó közönsége, mely szívét érző dobogni a keblében alakt dalkör dalaiban. . . .

Nem fűzöm tovább a reám gyakorolt benyomások felsorolását, de érzem, hogy szívünk hevesebben dobog, ha arra gondolok, hogy egy ily szív városunk kebelében is doboghat, egy ilyen lélekemelő ünnepélynek talán nem sokára városunk is színhelye lehet.

Ámde a biztató reménytel mosolygó képnek sötét háttér is van. Mindig kínos aggodalom fog el, valahányszor eszembe jut a városunkban oly sokszor alakult, de mindig rövid életű dalárdák szomorú sorsa. Mintha nem taláná jól magát városunkban, egykor Erdély Athenéjében, a dal muzsája, mintha valami gonosz szellem üldöznék mindég, hogy itt állandó tanyát ne nyerhessen.

Na hanem hagyjuk az aggodalmakat. Talán az a gonosz szellem elvesztette már hatalmát, mérget. A most diadalünnepepült tordai dalkör 10 éves multja is sok rázkodást mutat fel, de a szerető anya mindig új erőt kölcsönzött lankadó gyermekének és most kezébe adá a zászlót, melynek szárnyai alatt jövőre biztosan haladhat.

Vegyen példát a tordaiaktól első sorban a nagyenyedi ifjú dalkör. Vivja ki és biztosítsa a közönség rokonszenvét, pártfogását; dobogtassa a sziveket nemes érzelmekre, melyeknek hatása alatt ez sem fogja mostoha gyermekének tekinteni. S ha a dal varázs hatása alatt annak szívével összeforrott, nem fogja a szülői áldás malasztjait nélkülözni.

Nagy-Enyed városnak és vidékének nemes közönsége pedig, miután egy év leforgása alatt tapasztalhatta, hogy az ifjú dalkörben van képesség és akarat a nemes czél elérésére, most midőn az a végleges szervezkedés küszöbén áll; tegye magáévá annak ügyét s ne vonja meg tőle pártfogását, tekintsen Tordára, hol a megye és város nagyja és kiesinyje részt vesz a támogatásban, hol a megye főispánja, mint főpatronus megye élől. Ott a pártoló tagok száma 150. Akarjuk hinni, hogy mi sem maradunk pártoló és alapító tagok nélkül s érezzük, hogy a tapasztalt támogatás és lelkes részvétel örökös és kitarásunkat is fokozni fogja.

—1—t.

A nagyenyedi műkedvelő-társulat.

Műkedvelő-társulatunk életében a jelen év forduló pontot képez. Új erők, és pedig kiváló erők nyeresé, azok segélyével a népszínmű megkezdett kultiválása, nagyszabású drámák színrehozatala, az előadások, műkedvelőktől meglepő, összevágó volta, jeles rendezése, — mindezek olyan jelenségek, melyek határozottan arra mutatnak, hogy a mult évekbeni hanyatlás korszakát a második fölvirágzás korszaka váltotta fel.

Anyagilag is mekkora haladás mutatkozik: az eddig néhány öltönyből állott ruhatár az idén több mint 30 drb különféle, jobbára ősmagyar jelmezzel szaporodott, — a

könyvtár pedig Molière csak kis részben meglevő műveinek hiányzó darabjaival, Csiky Gergely összes műveivel, Aristophaus vígjátékaival, Rákósy színműveivel s a nemzeti színház kiadványainak több példányával s több kéziratokkal gazdagodott.

Jelenleg a színpad teljes átalakítása van folyamatban. Ugyanis a már 7 év óta használatban levő kopott díszletek — melyek között 15—20 éves függönyök is találtak — merőben használhatlanokká válván, a társulat szerződésre lépett e nyár folytán Bezky János kolozsvári díszletfestővel, hogy azok helyett 8 rendbeli új díszletet készítsen. E munkát Bezky az összes régi díszletekért és 420 frtért vállalta fel.

Az új díszletek közül a portale- és előfüggöny, a goth stílyú lovagterem és az erdő már elkészült és megérkezett. A társulat buzgó szertárnoka negyedmagával, a társulati tagok tevékeny segélyével lázas sietséggel dolgozik azoknak felállításán, mivel szeptember hó 2-ára előadás van kitűzve s akkorra még a munkában levő polgári terem is megérkezik és annak is fenn kell lenni az előadásra.

A hirneves festő remekelt a díszletekkel! A bitor színű, dús redőzetű előfüggöny, pazar aranyozással, bármely nagy színpadnak is díszére válnék. A lovagterem csucsiveivel, páncélos lovagképeivel, az erdő gyönyörű távlatával, vizesseivel és mesteri kiviteli terebélyes fáival a színpadi illusiot meglepő mérvben fogják fokozni. Annál is inkább, mivel az új díszletek új modorban készültek, az eddigi couissa mellözésével. Ugyanis a színpad két oldalán eddig alkalmazva volt couissák helyét egy-egy függöny foglalja el, melyen az ablakokon és ajtókon kívül nyílás nem létezik. Az erdő és lovagterem pedig couissák és souffiták helyett 3—3 izvezzel vannak ellátva a nagy színpadok díszleteinek modorában.

A portale, előfüggöny és polgári terem a szeptember 2-ára kitűzött előadás alkalmával már be lesz mutatva, mely alkalmával gróf Fredro lengyel író 3 felvonásos jeles vígjátéka fog színre kerülni.

Műkedvelő-társulatunk ezek szerint minden lehető megtett eddig, hogy a közönség igényeit — a jogos várakozást meghaladó mérvben — kielégítse és most méltán elvárhatja, hogy közönségünk is teljesítse a maga kötelességét az előadások nagy számmal leendő látogatása által annál inkább, mivel a szeptember 2-ára és 9-ére tervezett előadások jövedelme kell hogy a díszletek árából még hiányzó 200 frtnyi összegnek fedezetül szolgáljon.

LEVELEZÉS.

A tisztelt szerkesztő ur szives engedelmeivel leírok egy ünnepélyt, mely eredetiségénél, és hazafias színezeténél fogva megérdemli, hogy tágasabb körben is megtudják, és méltányolják.

Apostoli Királyunk ő Felsege magas születés napja előestélyének ünnepélye ez, melyet, mint más években, ugy az idén is rendezett Alsó-Maros-Váradján tek. nemes Komáromi Viktor magyar birtokos, jelenleg körtjegyző ur.

Ő saját költségén zenekart hozatott, s mozsárgyukat állított fel a körjegyzői hivatal helyiség előtt. A mozsárgyuk Lukácsy József ur kezelése mellett már este felé megdördültek, melyeknek hallatára Váradja, főleg a körjegyző ur hivatalos helyisége és lakása előtti tér élénk mozgalom színhelyévé lön.

A Maros-Portusról és Váradjáról kiváncsian tóduló értelmiség, huszárság és köznép látható örömmel gyönyörködött a zenében, mely az „Isten áldd meg a magyart“ himnusszal zendült fel, s aztán „Hazának rendületlenül“, „Tartsa Isten“ dalokat, és sok szép tánczdarabokat, főleg esárdásokat játszott.

Az élénk zene ujjongásra hangolta a vig huszárokat, a kedves fejlődő hölgyeket pedig, különösen a bájos Komáromi leányokat, az akácfasorra egész a körjegyzői lakásig hosszában felaggatott gyönyörű lámpionok fényénél, melylyel szeliden vegyült össze a szende hold világa, tánczra tüzelte.

Maga a község Alsó-Váradja kivála egészen világít; egészen, mondom, mert a körjegyző ur évek óta nagylelkűen arról is gondoskodik, hogy még a legszegényebb is az Uralkodó magas születés napján ne csak mullasson, de világíthasson is.

A hivatal helyiség alakjait két transparent, a körjegyző lakásait ugyanaunyi díszíté, melyek hazafias feliratokkal s világítás lángjában Király és Királyné ő Felsegeiket tüntették fel, s melyek Laszkaráti ur aratott kezeire s jó izlésére valának.

A szép hazafias ünnepélyt családi ünnep zárta be Komáromi ur vendégszerető házában, hol az ismerős ur-hölgyek vig tánczok, főleg a esárdásoknak lelkes és feltűnő ügyességgel kísért lejtése, és az ártatlan vigadozásuk által kellemes benyomást ténének a szemlélore, s azon igazság elmékedésébe ringatták, mily boldog az a népszerű fejedelem, kinek születési évfordulóján alattvalói oly gyermekileg ujjonganak, mint legkedvesebbjeik örömnapjain.

Királyszületése évfordulója alkalmával évenként ily hazafias élvezeteket szerez a váradjaiaknak t. Komáromi

Viktor zete in szí azt sonló zása mereng amugy Királyo S talnoké különö nek el ségessé A alig ju a legki „augus esászár nepet, Egyik Isten V nak le ronás k minden parent felhang városia zenekar E halte“ kar. — tesen d féle ind maradt, lejövén, F. kezdeté nagy m kísért. I lyen az huszár (Turn-Ta egy sító élénk ér Déli két mélyre. Fo pát haso tóság, a katonasá tek a sz geztével fias és n tartott. t. taterén ezred ze Jup ronos fej a kukoric fakul, em minden, sárgul! Jup A termő nem csin „téglá“ v Sob most az műveseki Jup kérésünk tartót! Még ket irány hó óta ne hogy lehe Nin görög kel jól sikerül kasan elv frt tisztá Errő hogy dacz mond nég anyyi pap juk egy s meg az év A g

Viktor ur kinek Királya iránti lojalitása, s hazája, nemzete iránti önzetlen szeretete ilyenkor számba sem veszi azt a 20 frtyai költséget, melybe már 20 év óta hasonló ünnepélyek ő neki kerülnek.

Megelégszik azzal, ha a magyar énekek, darabok játszása alatt magyarul érző szíve a mult szép emlékein elmerenghet, s visszaidézve magyar hazánk ősi dicsőségét, amugy igazi sirva vigadással néhány perczet szentelhet Királya iránti hűségének és hazaszeretetének.

Sok ily hazafit, s magyarul érző s viselkedő hivatalnokot adjon a nemzet égi Géniusza a magyar hazának különösen oly helyeken, a hol az államellenes érületeknek ellensúlyozása, s ha kell megszűnyítése néha szükségessé válik!

Takó Béla,

m.-portusi r. k. lelkész.

Gyula-Fehérvár, 1883. aug. 20.

A hónapokat világszerte ősi, latin nevükön nevezve, alig jut már valakinek eszébe az, hogy a név már maga a legkitünőbb jelző. És „Augusztus“ nekünk kétszeresen „augusztus“, azaz „fenséges, dicső.“ Egy nagy emlékü latin eszázártól kapta nevét és mi magyarok, két fenséges ünnepet, két dicső királyunknak emléknappját üljük meg benne. Egyik emléknapp már a dicső multé, a másik még — hála Isten — a jelené.

Városunk, mint mindenkor, pietásának s lojalitásának eleget tett. — Folyó hó 17-én, mint Ő Felsége koronás királyunk születése napjának előestéjén a helváros minden ablaka ki volt világítva, a tanásházán hét transparent fénylet és a sétatéren felállított mozsárágyukból felhangzottak az üdvölvések. A közönségnek egy része a városba elé gyülekezett, hol az öreg tüzoltó egyes ifju zenekara rázendítette azt, hogy „Isten áld meg a magyart!“

Ezen darab után a családi himnust, a „Gott erhalte“ egy stórfáját s végre indulót játszott a zenekar. — Ugyanekkor a várbán két katonai zenekar együttesen dísztakarodót tartott, a családi himnust és különféle indulókat játszva. Az 50-ik ezred zenekara a várbán maradt, a vendég 64-ik ezred zenekara pedig a városba lejövén, talpra szóló indulókkal járta be a város főutcait.

F. hó 18 án hajnalban a vár ágyui megszólaltak s kezdetét vette az ünnepély. Először is a székesegyházban nagy mise volt, melyet az 50-ik gyalog-ezred zenekara kísért. Mire után a fővárda előtt dísz elléptetés volt, melyen az 50-ik ezred, a 64-ik vendégezred, egy escadron huszár (melynek Görgei az ezredese s egyik ifj. herczeg Turn-Taxis a káplárja), továbbá egy tüzér, egy szekeres, egy süto osztály stb. vett részt a kíváncsi nagy közönség élénk érdeklődése mellett. Védékről is sokan rándultak be. Déli két óra felé a püspöki palotában ebéd volt 50 személyre.

Folyó hó 20-án dicső emlékü első királyunk ünnepe hasonlólag nagy kegyelettel ültük meg. A városi hatóság, a kir. hivatalok főnökei és tisztái kara, valamint a katonaság, élén a tábornokkal, teljes számban részt vettek a székesegyházban tartott nagy misén, melynek végzetével a szöszékről ft. Gidófalvi Gergely magyar hazafias és minden ízében fenklőt szellemü magvas beszédet tartott. — A városban nemzeti zászlók lobogtak s a sétatéren a rendes mozsárágyuk durrogtak. Délután a 64-ik ezred zenekara a városi piacon terzenét tartott.

r. I.

Gyulafehérvár, augusztus 23.

Jupiter Pluvius alszik, a fák busan sülyeszlik le koronos fejüket, a szőlőtők halotti gyászban görnyedeznek, a kukoriceza elmaradt növésén busulva eped, a mező rőtre fakul, ember állat árnyékot keresve sinlődik, minden de minden, levél, lomb, szem s gerezd pusztul, ideje korán sárgul!

Jupiter Pluvius alszik, a mezei gazda kétségbe esik. A terménykereskedő ha előre „kötést“ csinált busul, ha nem csinált sincs virágos kedvben. Minden busul csak a „tégla“ virít, csak a tégla van „in floribus.“

Soha ilyen jó, soha ilyen tartos idő nem volt mint most az építő mestereknek. Valóságos aranykorszak a köműveseknek és kánaáni évad az ácsoknak.

Jupiter Pluvius szépen kérünk, halgasd meg már kérésünk s adj, adj egy kis esőt ugy három napfordulóra tartót!

Még az országot is fohászokodik s nagy pórfellegetket irányít a felhők felé, azon felhők felé, melyet már két hó óta nem láthatni. Még magva sincs a felhőnek — hogy lehet hát áldás várni a magasból.

Nincs esőnk — pedig már majalist is rendeztek, a görög keleti iskola javára augusztus 21-én. Örülünk, hogy jól sikerült a majalis — hanem jobban örülnék ha derekasan elverte volna az eső őket, akkor t. i. midőn a 100 frt tiszta jövedelmet a bejárónál már beszédtek.

Erről a majalis-augustalisról szólva eszünkbe jut, hogy daczára annak, hogy román honpolgárainknak 4 mond négy egyházuk, négy plébániájuk, tehát kétszer annyi papi és kántortanítói személyzetük van — iskolájuk egy sincs. A mi e néven van az papíron díszlik csak meg az éventei statistikai kimutatásokban.

A görög keleti belvárosi egyház tagjai elhatározták

hogy már legyen e téren is valami. Filip és Popp e két György urak buzgólkodás folytán megindult a dicsőrendő mozgalom s lesz valami az iskolából. Természetesen e két György ur — nem tehet annyit, mint keresztnevük után védszentjük, s nem adhatnak köpönyegük rovására többet, mint a mennyit adtak — de azért köszönet nekik, hogy tesznek valamit véreik és ez által a közemberiség művelődésére.

A román iskola segélyére tartott majalis nemesak a 100 frt összegyűjtése által anyagilag, hanem a különféle ajkuaknak barátságos együttlétre lett összetoborzása által szellemileg is haszonnal járt. A magyarság kellőkép képviselte magát s vigan járta a csárdást. Csak a mózes vallásnak voltak tüntetőleg távol — minek oka a legközelebb Balázsfalván sajnálatra méltólag megesett esemény is. Eddig sem nagyon sympathizált a thora a cyril betűvel — ezután még ugy sem.

A román majalison a második György urnak dicsőrendőleg eszébe jutott egy ott másodrendű de nem kevésbé emberszerető esemény is. Ugyanis ép Szent István dicső királyunk emléknappján Alsó-Váradján tűz ütött ki és 7 házat földszintig elhamvasztott, 7 család ment tönkre, köztük három családot özvegy asszony tartott fenn. Ezek felségelésére György ur és barátunk gyűjtést rendezett és begyűlt 13 frt 60 kr; ezen összeghez a helybeli vereskereszt egyeslet választmányja 6 frt 40 krt szavazott meg, és így az összeg 20 frtra emelkedett, mely összeg kiosztására — illetve hogy helyesen legyen kiosztva — Laborda Kálmán a marosportusi sótar köztisztviselőben álló főnöke kéretett fel.

A m.-váradjai tüzvésznel személyesen kettőről győződtem meg. Először, hogy „a szegény embert még az ág is huzza.“ Hét család maradt hajléktalan. Közvetlen, a tüzvész pitvarában fekszik váradjai Glüch Mórnak csürje, sok-sok szénakazalja s curiája. A „szerencse“ nevében és nevével jár, a szerencse megóvta.

Másodszor meggyőződtem, hogy faluhelyen nincs semmi sem a tüzoltásból, a tüzoltói intézményből. Nem hogy egy kis feeskendőn kívül más lenne, de még maga a nép, a nép saját véreivel szemben is indifferens. Oly lazán folyt az óltás, hogy a községbírónak személyesen és zsandárral kellett nekihajtani a népet.

A gyulafehérvéi tüzoltó egyeslet, mindenben kórszerű szerkezetével megjelent a helyszínen, de már akkor — mert messze van a falu — a 7 ház porig égett.

Rio.

Alvincz, 1883. augusztus 23.

„Koszoruból maradt fonatlan íkes virágszál, drága Hárápszin!“ — mondja szerkesztő ur — hol késél oly soká? Igen, nagyon soká késtem, nagyon soká nem adék életjelt magamról e beeses lap hasábjain s ép ezért a mulasztásért egy kis igazolással tartozom, ép mint Krisztófi bátyánk az ő drágalatos Hárápszinjának, midőn „gubics“ vásárlás végett elutazott huzamos ideig s magára hagyta.

En is a székely szerint „teuzsola“ — vulgo fegyver — vitére valék behíva s a könnyü tollat fel kelle cserélnem a nehéz fegyverrel, az árnyékos helyet a még nehezebb forrón süto nap hevével. Biz' terhes szolgálat, nem irigylendő sors s hozzá még Istenből jól megáldott corpussal birni. — Rettegtem, hogy nálamnál termettebb nem leend az egész között, de hála a nemtőnek, rendelt vizsgaszomra — s nó valjuk meg, mindnyájunk mulattatására is — egy sokkal jobban megterhelhet. Látna őt, azon édes remény vigasztalt, hogy érte a mi sorsunk is könnyítve leend. De biz abban csalódtunk. Nincs „pardon.“ „Uram nem lehet.“ „Musz, lehet“ volt a válasz. S megkezdődött a haddel-hadd. — Látni kellett volna szebbnél szebb „hochokat“ s „knittek.“ Hát még a „laufsritt!“ Jaj, borsodzik a hátam még most is.

Legnagyobb baj volt egyenes sort alkotni. A reglam azt mondja: „fejet fel, mellet ki, hasat be“ stb. Nó a fejet, azt még tudtuk az előírás szerint tartani, ámbátor hogy nem természetünk a főnek fenn hordozása nó meg a mellett is kitudtuk düllesztzeni, hanem a hasat, a hasat, itt már megakadtunk s különösen megakadt a mi kedves Krisztófi barátunk. Bizony esufot csinálni az emberből — nem illik. Mikor a sort előlről nézték, bár mint erőlködőt s erőlködőt, mégis az az átkozott hasa kinnebb állott 20—25 centiméterrel, s ha hátulról nézték a sort — detto. Ehez járult még az is, hogy Márton barátunk oly szunyog termettel volt megáldva, hogy belőlünk három olyan kitelt volna, mint ő. Hanem ő ugy segített a bajon, hogy midőn a sort elülről nézték, akkor egy lépést előre, s mikor hátul, akkor egy lépést hátra lépett s így az egyenes vonal valahogy sikerült. Neki az elő- és hátralépés meg volt engedve.

Hanem a gyakorlatok, azok bár mily terhesek is voltak reánk nézve, mégis kitünőleg sikerültek. A lövésnél 41 perczentet löttünk s ez nem csak szép, hanem szinte hallatlan s féltünk, hogy el nem hiendik. No de voltak tanuink.

Vége ütött a szabadulás órája s mi eloslánk a szélrózsa minden irányába s idő adatott az elnaelkedésre. — Nékem, vagyis tölem azonban megtagadtatt, a mennyiben ezen sárház megtagadta a szolgálatot s a knitt és hoch helyett sokkal keservebbekről kelle el-

mélkednem s ezért nem enlithetém fel, hogy f. hó 5-én Lönhart Ferencz püspök ő nmtga helységünket meglátogatta, a mikor is mintegy 60 személynek osztotta ki a bérmálás szentségét.

Nevezett nap reggelén Teleky József szolgabíró ur többed magával kocson, kísérve szépszámu lovas banderium által, a határszélig ment, hol Teleky üdvözölte a magas vendéget. A város végén díszkapu volt felállítva „Isten hozott“ felirattal. Nagy sokaságu nép, tüzoltó egyeslet zenekarával — ez utóbbi a Hymnust* játszva — fogadta ő nmtgát s kíséretét, a kit és kiket a város és a kath. hívek nevében egy igen csinos, talpraesett beszéddel Szöcs Imre üdvözölt. Viszont válasz, üdvözlés után taraczkölvések, harangzugások s a tüzoltó egyeslet zenekarának indulója mellett bevonultak a templomba, a hol is kezdetét vette a mise, szónoklat és bérmálás.

Ő nmtga s vele jött vendégek, nemkülömben városunk intelligentiája közül többen Teleky József vendégszerető asztalának voltak vendégei délben, hol a szebbnél szebb pohárköszöntők fűszereztek a gazdag lakomát. — A kedves vendégek fél 6 órakor haza utaztak.

Ezen vendégek elutazása után nem sokkal megérkezett megyénk szeretett főispánja is, a szolgabírói iroda megvizsgálása végett, ki is dolgát végezve, másnap az esti vonattal tovább utazott.

Ezen dolgok felemlítése egy kissé késői, de felemlíteni szükséges s jobb „későn, mint soha.“

Folyó hó 17-én — mint Ő Felsége születés napja előestéjén — a tüzoltó egyeslet őrtanyáját csinosan kivilágította s zenekara egy pár csinos darabot játszott el. — Másnap templomainkban hála istenitisztelet tartott.

Sz. L.

VEGYES HIREK.

— **Szent-István napján** a helybeli r. kath. templomban a legszebb ünnepélyek egyike folyt le. A megyei és városi tisztviselők, a kir. hivatalok s a m. kir. honvédség tagjai nagy számban jelentek meg. A Bethlen-főiskola t. tanárai és tisztviselői közül szintén sokan és azonkívül roppant közönség vettek részt ezen magyar nemzeti ünnepen, melyet tiszt. Puhola Besseney József tanár ur hazafias szónoklata, a dalkör kitünő szép énekei kiválóan emlékeztetessé tettek.

— **Köszönet-nyilvánítás.** A lefolyt Szent István-napi emlékünnepen nt. Puhola Besseney József tanár ur hazafias és emelkedett szellemü szónoklata, és a helybeli igen tisztelt „dalkör“ kiváló buzgalommal betanult és lélekemelően előadott művészi énekdarabjai oly általános elismerésben részesültek, hogy ezen elismerésnek és hazafias köszönetünknek mindnyájuk irányában nyilvános kifejezést adni legszebb kötelességünknek ismerjük. — A nagyenyedi r. kath. hitközség előljáró sága.

— **Török Bertalan** Alsó-Fehérmegye főjegyzője, lapunk szerkesztőségének fáradszhatlan és ritka buzgalmu tagja f. hó 24-én ünnepelte névnapját, mely alkalommal ugy a megyei tisztikar, mint lapunk szerkesztői és munkatársai örömmel adtak kifejezést a szeretett és becsült férfiu iránt érzett meleg rokonszenüinek. Adjon Isten áldást és sikert nemes törekvő barátunknak lelkes buzgalmára, s tartsa meg őt teljes boldogságban mindnyájunk örömére.

— **A helybeli dalkör** folyó hó 24-én este dalköre elnökét, Nagy Lajos Bethlen-főiskolai tanárt nevenapja alkalmából serenaddal tisztelte meg. A lámpák világánál az utczán végig haladó dalkör tagjai, kísérve nagy tömeg által, elnöke ablaka alatt állott fel, hol is pár darab elnéklése után egyik dalköri tag az ablakban megjelenő elnököt csinos beszédben üdvözölte, melynek végzetével az ünnepelel meghatottan köszönte meg a nem várt kitüntetését, meleg szavakban éltette a dalkör tagjait, kik mindnyáján a dal hatalma alatt fogtak kezét a jó magyar dalnak e városbani terjesztésére. Beszéde bevégezte után még egy pár darab elnéklést el, mire a dalkör tagjai szeretett elnökük asztalához hívtak meg, hol is kedélyes társalgás és pohárköszöntés között töltötték el az időt egész 1/2 óráig.

— **Vén Mihály** főiskolai segédtanár s senior kedves barátunkat a bikfalvi ref. egyház f. hó 23-án közfelkiáltással papjává választott. Szívünkben örvendünk a szerencsés választás felett s kívánunk kedves barátunknak új állomásán is szerencsét és boldogságot!

— **Berde Sándor** ref. papjelöltet, egykor főiskolánk kedvelt növendékét, ki két év óta a külföld jelesebb egyetemlein gazdagítá ismereteit, e hó folyamán az erdélyi ev. ref. egyházkerület mélt. állandó igazgató tanácsa a kaczói missioi papi állomásra nevezte ki. Szerencsét és sikert kívánunk a törekvő ifjunak terhes, de szép pályáján!

— **A nagyenyedi tüzoltó egyeslet** ma vasárnap délután a sétatéren megtartandó nyári multságát több tréfás időtöltéssel kívánván egybe kötni, több rendbeli pénzbeli jutalomdíjt tűzött ki az arra pályázóknak, ugyanis: 1. Számárfuttatást rendezett, melyben 4 számár fog futni egy meghatározott pontig, a kitűzött 5frt jutalmat a célhoz leghamarább bé érő fogja elnyerni. — 2. Lekvarral töltött óriási lepényevés 1 frt tallér jutalommal, nyeri azon

pályázó, ki a lepény közepére elhelyezett tallérhoz legközelebb béessi magát. — 3. A kuszófa mászás jutalma egy selyemkendő. — 4. Zsákfutás 1 frt jutalomdíjjal. Kik a jutalomdíj elnyerése iránt pályázni kívánnak d. u. két órákor a sétatéren lévő bizottságnál jelentkezzenek. A versenyek kezdete d. u. 2 órákor, vége 5 órákor. Bevégezte után kezdetét veszi a táncmulatság.

— **Henter Ferencz** birtokos folyó hó 23-án kelt egybe Zeyk Jolán kisasszonnyal, Zeyk Ferencz szent-benedeki birtokos kedves leányával Aldás a szép frigré!

— **Az alsófehérmegyei** községi és körjegyzők egylete f. hó 19-én tartott választmányi gyűlése a Maros-Ujvárt megtartandó közgyűlés napját f. évi szeptember 9-re tűzte ki, miről a t. tagok előlegesen is értesítettek.

— **Értesítés.** A helyi polgári fiu- és leányiskolában az 1883—84. tanév szeptember hó 1-én veszi kezdetét a beiratások megkezdésével, hasonlóan a fiúiskola mellett fennálló előkészítő osztálynál is. Az előkészítő osztályba felvételtnek az elemi (nép) iskola osztályaiba beálló (életkorukra nézve 6 éven kezdve) tanulók. A beiratáskor fizetendő 2 frt tandíj, 50 kr. beiratási díj. Egész évi 4 frt, melyből 2 frt az év folytán február elején fizetendő. Szegénysorsúak a tandíj fizetés alól hiteles bizonyítvány alapján felmentettek. A beiratások a leányiskola helyiségében dél előtt 8—12 óráig, délután 3—6 óráig tartanak. Jóváhagyás reményében közli, Nagy-Enyeden, 1883. aug. 25. Dancs Samu, igazgató.

— **A budapesti állami közép ipartanoda igazgatóságától.** A budapesti állami közép ipartanodában (VIII. ker. bodzafautza 28 szám) a beiratások szeptember hó elsőjén kezdődnek és 15-ig tartanak. — Az intézetbe rendes tanulókat felvételtnek: 1. azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tanulmányát bevégezték, s legalább is jó osztályzatu bizonyítványuk van. 2. A polgári iskola, gymnasium vagy reáliskola négy alsó osztályából jó sikert bizonyítványt nyertek. 3. Iparos segédek és mindazok, a kik a kívánt előkészítést felvételi vizsgálat után bizonyítják. Azon tanulók, a kik valamelyik középiskola négy alsó osztályának elvégzése után lépnek az intézetbe jogosítva vannak az egy évi önkéntességre.

A zöld kukorica szár fiatal sertések etetésére igen jól felhasználandó. A sertés hizlalásnak legjövendőbb módja az, hogy a malaczkokat a mint elválasztották s tejet és kukoriczadarát esznek, 6ban tartjuk egész november vagy decemberig, mikor a levágásra készen vannak. Jó tartás mellett jó faju márcziusi malaczkokat nem nehéz 200—250 fontosakra hizlalni a mondott időre. Az ölbantartás mellett a malaczkoknak étvágyajvitóra van szükségük s ilyen gyanánt adhatjuk nekik angusztaus elejétől kezdve a zöld kukorica szárat, melyekről a gyenge kukoriczát házi használatra vagy piacon eladásra leszedtük. A malaczkok a zöld szárat levelestől, mindenestől igen jó étvágygyal emésztik meg. Sőt egyéb eledel mellett a már jól kifejlesztett gyengekukoriczát is lehet velők etetni, sokkal alkalmasabb idő a hizlalásra a nyár vége és az ősz eleje s jobb ekkor azt minden lehető módon elősegíteni, mert télen a hizlalás nehezen is megy, sok bajjal is jár.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

SZILÁGYI FARKAS.

KIADÓ-TULAJDONOS: WOKAL JÁNOS.

Sz. 2575—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a királyi kincstár végrehajtató 169 frt 33 kr tőke és ennek 1881. évi december hó 15-től járó 6% kamatai, 4 frt 65 kr költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő fúgadi Olár Logyin és neje Dotyának a fúgadi 79. számú tjkvben A+1—22. rendszám alatt foglalt fekvőségei 1437 forintban megállított kikiáltási árban F u g a d község előjárósági helyiségében 1883. évi szeptember hó 18-án délelőtt 9 órákor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási árón alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és F u g a d község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. június 19-én.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 2578—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 271 frt 7 kr tőke és ennek 1881. december 29-től járó 6% k.amata, 5 frt 30 kr eddigi költség és járuléai követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő Szucs Szimeon és neje szül. Katonának a krakkói 156. sz. telegkönyvben A+1—7. rendszám alatti fekvőségei 576 forintban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. évi szeptember hó 21-én délelőtt 10 órákor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási árón alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt KRAKKÓ község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. június 15-én.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 2581—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 81 frt 78½ kr tőke és ennek 1881. évi december hó 15-től járó 6% kamatai 4 frt 65 kr költség követelése kielégítése végett végrehajtást szenvedő fúgadi Olár Todornak a fúgadi 95. sz. tjkvben A+1. 3—6. és 9—11. rendszám alatti fekvőségei 468 forintban megállított kikiáltási árban F u g a d község előjárósági helyiségében 1883. szeptember hó 18-án délután 3 órákor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási árón alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és F u g a d község előjárósági helyiségében megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. június 19-én.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 2901—1883.

tkvi

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy a kir. kincstár végrehajtató 57 frt 83 kr tőke, ennek 1881. évi november hó 19-től járó 6% kamata 6 frt 60 kr eddigi költség és járuléai követelése kielégítése végett végrehaj-

tást szenvedő ügydönök Kereké Mihály által képviselt Muntján Mária szül. Rusz és Muntján Marina, ugyszintén Muntján Juonak a krakkói 106. sz. tjkvben A+1—5. rendszám alatti fekvőségei 528 forintban megállított kikiáltási árban Krakkó község előjárósági helyiségében 1883. évi szeptember hó 21-én délután 3 órákor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási árón alól is eladatnak.

Venni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított, óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételért pedig vásárló a következő határidőben köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni, és pedig az árverezés jogerőre jutása után 30 nap alatt.

Különb az árverezés megállapított feltételei alóli telegkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt, és Krakkó község előjáróságnál megtekinthetők.

A kir. járásbíró, mint telegkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1883. június 15-én.

Szentpáli,
kir. aljbíró.

Sz. 118.—1883.

b. v.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró 2266—1883. számú végzése által Nagy-Enyed város végrehajtató javára Vass Miklós és neje hagyatéka ellen 1500 frt tőke és járuléai követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felül foglalt, a diódi I. rész 49. sz. tjkvben 1—25. rendszám alatt előforduló ingatlanok után járuló s 2000 frta becsült keresmáregale jogból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2299—1883. sz. kiküldést rendelő végzés folytán Nagy-Enyeden, a nagyenyedi kir. járásbíró telegkönyvi helyiségében leendő eszközésére 1883. évi szeptember hó 12-ik napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nagy-Enyeden, 1883. évi augusztus 19. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó.

1093. számhoz
1883.

Arlejtési hirdetmény.

A kisenyedi szolgabírói járásban Kútvalva község határában a Székáspatak felett levő, kőpillér és ellenfalakkal bíró fa-felszerkezettü hid helyreállítását ns. Alsó-Fehérmegye közigazgatási bizottsága folyó évi és hó 8-án tartott ülésében hozott határozatával 2483 frt 9 krnyi költség összeggel a megyei közmunka váltásig alap terhére engedélyezvén: ezen munkálat fogantatásának biztosítása czéljából f. évi szeptember hó 10-ik napján délelőtt 11 órákor az alsófehérmegyei kir. építészeti hivatal irodájában, a megye alispánjának elnökele alatt, szó- és írásbeli ajánlati versenytárgyalás tartatik.

A tervek, költségvetés és építési feltételek alóli hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők és ugyanott átvehetők a írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhivatnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában 124 forint 20 krajczárnyi készpénz vagy ennek megfelelő óvadékképes értékpapirból álló bantpénzzel ellátva a kir. építészeti hivatal irodájában jelenjenek meg; vagy pedig szabályszerűen kiállított zárt ajánlataikat az 5%-nyi bantpénznek melléklésével nevezett hivatalhoz az árlejtés megkezdésére kitűzött ideig annyival inkább adják be, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Nagy-Enyed, 1883. augusztus hó 24-én.

1—2

Alsó-fehérmegyei m. kir. építészeti hivatal.

GUTJAHR és MÜLLER

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
a Margit-híd közelében

ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdasági számára:
Járgány-csőpögepek.
Szelelő rosták.
Kukorica morzsolók.
Szecekvágók.

Különlegességek malmok számára:
Duplamalmok.
Malom trieurhenger.
Gabona osztályozó-hengerek.
Koptató gépek.
Dara választó gépek.
Tarárók.
Detacherök.

Malom alkatrészek
Transmissiók.
Szijskerekek.
Rostalemezek:
Csőpögeprostatk.
Liszthenger-szíták.
Koptató lemezek.
Ráspoly-lemezek stb.

10—25

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Raktár és eladási hely Nagy-Enyeden: BISZTRICSÁNY LAJOS úr vaskereskedésében.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

októberben a toleg gének felkötött szolgálati buzgá hogy keztek érdekelni galma kielég söt ne vatkoz vagy rendk ményt mőles termés ország gazdái És ha olyan, gye m nája te lásszal számát sával. termén megter és ism Ismerté pēt ház s hogy mozzal rosok rövid a leta ala A vidé ságokat

Vissza

A kolozs vési kirán tala v

Ali 20-án En és tövis Enyedre ról kétség meghozta Szebenbe rendelt.

Októ garten mi átrándulta Miklós kir redelt s is paracsno Ha é érik, kétsé ták volna, nak pedig tönknlő lett volna ha Suigny szár s a va nak kellő magának elhozatala De S